

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directie Financieel
Economische Zaken**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 19 december 2017
Betreft Begrotingswijzigingen ten opzichte van de 2e suppletoire begroting
2017 Economische Zaken

Ons kenmerk
FEZ / 17197542

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik u, mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), over de nu voorziene begrotingswijzigingen ten opzichte van de 2^e suppletoire begroting 2017 van het Ministerie van Economische Zaken (Kamerstuk 34 845 XIII, nrs. 1 en 2). Het betreft verhogingen voor de verplichtingen en uitgaven en verlagingen van de ontvangsten die nu in beeld zijn. Op basis van de definitieve realisatiecijfers kunnen de exacte begrotingswijzigingen, die worden verwerkt in de slotwet 2017, mogelijk afwijken. Het totaal aan verplichtingen, uitgaven en ontvangsten blijft binnen het plafond van de EZ-begroting 2017.

In onderstaand overzicht treft u de op dit moment voorziene begrotingswijzigingen aan op het EZK-deel van de begroting sinds de 2^e suppletoire begroting 2017.

Bedragen x € 1.000				
Art	Omschrijving	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
1	Onderzoek en opdrachten	1.071	112	
1	Frequenties	514	192	
1	Internationale verplichting Universal Postal Union (UPU)	1.292		
2	Stortingen begrotingsreserves	12.300	12.300	
2	Groene groei en Biobased economy		600	
2	Ruimtevaart	13.800	13.800	
2	Ontvangsten garanties			-11.200
3	Smart Industry (leningen)		300	
4	Bijdrage TNO-AGE	480		
4	Caribisch Nederland	124		
4	Bijdrage aan ECN	2.000		

4	Bijdrage aan KNMI	99	99	
4	Begrotingsreserve aardwarmte		-2.515	-3.215
4	Opbrengst heffing Opslag Duurzame Energie (ODE)			-88.000

Toelichting

Artikel 1 Goed functionerende economie en markten

Onderzoek en opdrachten

Het verplichtingenbudget voor Onderzoek en opdrachten wordt in totaal met € 1,07 mln verhoogd. Dit wordt veroorzaakt door het in zijn geheel in 2017 vastleggen van de verplichting voor de monitor brede welvaart (€ 0,623 mln), het vastleggen van de meerjarenverplichting voor Mededinging en Consumenten (€ 0,178 mln) en door een hogere opdracht ten behoeve van de ACM bemiddelingsdienst voor doven en slechthorenden (€ 0,11 mln).

Frequenties

Op het budget voor Frequenties is sprake van een verwachte verhoging van € 0,514 mln, omdat een deel van het verplichtingenbudget is gebruikt voor het vastleggen van een meerjarige verplichting. Op de uitgaven is sprake van een verhoging van € 0,192 mln, omdat opdrachten eerder zijn afgerond.

Internationale verplichting Universal Postal Union (UPU)

Het verplichtingenbudget is met € 1,292 mln verhoogd in verband met het meerjarig vastleggen van een internationale verplichting van Universal Postal Union (UPU).

Artikel 2 Bedrijvenbeleid: innovatie en duurzaam ondernemen

Storting begrotingsreserves

In 2017 zal naar verwachting totaal € 12,3 mln worden gestort in de begrotingsreserves van de garantieregelingen. Dit betreft de volgende stortingen: BMKB (€ 6,6 mln), Garantie Ondernemingsfinanciering (€ 4,7 mln), Groeifaciliteit (€ 0,9 mln) en MKB-financiering (€ 0,1 mln). De daadwerkelijke storting, die aan het einde van het uitvoeringsjaar op basis van de gerealiseerde premieontvangsten en schade-uitgaven wordt bepaald, kan hiervan afwijken.

Groene Groei en Biobased Economy

Op het budget voor Groene Groei en Biobased Economy vindt een verhoging plaats van € 0,6 mln. Dit betreft de uitfinanciering van een verplichting aan het CBS voor de monitoring van materiaalstromen (circa € 0,3 mln) en het

beschikbaar stellen van budget aan DICTU ten behoeve van de webapplicatie van de Grondstofscanner (circa € 0,3 mln).

Ruimtevaart

Voor het onderdeel ruimtevaart wordt de bijdrage van € 13,8 mln aan de verplichte programma's (contributie) van het European Space Agency (ESA) en Kourou (het lanceercentrum van ESA) voor 2018 in het jaar t-1 (2017) beschikbaar gesteld.

Ontvangsten garanties

Als gevolg van een lager dan geraamde benutting in 2017 en de voorgaande jaren voor enkele garantieregelingen zullen de ontvangsten in 2017 ook lager uitvallen dan de raming. Dit betreft de Garantiefaciliteit Scheepsnieuwbouwfinanciering (-€ 3,8 mln), de Garantie Ondernemingsfinanciering (-€ 3,6 mln) en de Groeifaciliteit (-€ 3,8 mln).

Artikel 3 Toekomstfonds

Smart Industry (leningen)

Op de regeling Smart Industry (leningen) vindt een verhoging plaats van circa € 0,3 mln. De regeling Smart Industry Fieldlabs bestaat uit een subsidiedeel en een leningendeel en wordt over meerdere jaren uitgefinancierd. Voor 2017 wordt voor het leningendeel voor circa € 0,3 mln aan uitgaven verwacht. Hiervoor was in 2017 nog geen kasbudget geraamd.

Artikel 4 Een duurzame en doelmatige duurzame energievoorziening

Bijdrage TNO-AGE

Op het budget voor de bijdrage aan TNO-AGE is sprake van een verhoging van € 0,48 mln, omdat EZK en het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) een groter beroep op de onderzoekscapaciteit van TNO-AGE heeft moeten doen dan vooraf was ingeschat.

Caribisch Nederland

Op het budget voor Caribisch Nederland wordt een bedrag van € 0,124 mln extra verplicht, vooral als bijdrage in de hogere kosten van grootverbruikers op het eiland Saba als gevolg van de orkanen die op 5 en 12 september over de Bovenwindse eilanden zijn geraasd.

Bijdrage aan ECN

De bijdrage aan het Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) valt € 2 mln hoger uit dan bij Najaarsnota voorzien als gevolg van de uitwerking van de afspraken die met ECN, de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) zijn gemaakt ten behoeve van de duurzame energieactiviteiten in het kader van de overgang van ECN Duurzaam naar TNO.

Bijdrage aan KNMI

De bijdrage aan het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI) is € 99.000 hoger uitgevallen dan bij Najaarsnota gepland, omdat besloten is de monitoring van de seismiciteit uit te breiden, vooral in reactie op de toenemende maatschappelijke zorg over mogelijke bevingen als gevolg van de gaswinning.

Begrotingsreserve aardwarmte

Naar verwachting hoeven in 2017 geen verliesdeclaraties te worden uitgekeerd (€ 2,5 mln). Daarnaast wordt voor een bedrag van € 0,7 mln minder inkomsten verwacht aan provisies voor de garantieregeling aardwarmte.

Opbrengst heffing Opslag Duurzame Energie (ODE)

De geprognosticeerde inkomsten uit de ODE blijven € 88 mln (13%) achter bij de in de begroting geraamde inkomsten. Dit is gelegen in een combinatie van factoren. Zo waren de ODE-tarieven tot en met 2016 berekend met gebruikmaking van de waarde van de relevante parameters zoals deze in 2012 (het jaar van vormgeving van de ODE) golden. Met ingang van de berekening van de tarieven 2017 worden actuelere waarden gebruikt, waardoor de afwijkingen zullen afnemen.

In onderstaand overzicht treft u de op dit moment voorziene begrotingswijzigingen aan op het LNV-deel van de begroting sinds de 2^e suppletoire begroting 2017

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Art	Omschrijving	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
6	Kennisontwikkeling en agrarische innovatie	1.800		
6	Bijdrage aan Ctgb	600	600	
6	Onttrekking Begrotingsreserve Visserij	7.200	7.200	7.200
6	Bijdragen aan RVO.nl en NVWA	1.300	1.300	
6	Storting DGF in verband met Fipronil-besmetting	5.500	5.500	
6	Storting Begrotingsreserve Borgstellingsfaciliteit	3.000	3.000	
6	Huuropbrengsten mosselpercelen			-1.000
6	Ontvangsten Voedselzekerheid en internationaal en Europees landbouwbeleid			-1.500
6	Interdepartementale overboekingen	187	187	
8	Ontvangsten inkomstentaakstelling Staatsbosbeheer			-5.000

8	In beslag genomen goederen	800	800	
8	Garantie Ruimte voor Ruimte	4.400	4.400	
DGF	Ontvangsten Diergezondheidsfonds vanuit artikel 6			11.400

Toelichting

Artikel 6 Concurrerende, duurzame, veilige agro-, visserij- en voedselketens

Kennisontwikkeling en agrarische innovatie

Er wordt voor 2018 een verplichting aangegaan naar het Wageningen Universiteit Researchcentrum (€ 1,8 mln) voor de Voedselagenda. De kasuitgaven vinden plaats in 2018.

Bijdrage aan Ctgb

De uitgaven en verplichtingen op de bijdrage aan het College voor de Toelating Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (Ctgb) worden hoger als gevolg van een stijging van de kosten van bezwaar en beroep en de eindafrekening over 2016.

Onttrekking begrotingsreserves visserij

In 2017 heeft Nederland de einddeclaratie voor het Europees Visserijfonds ingediend. De verplichtingen en uitgaven voor Voedselzekerheid en internationaal en Europees landbouwbeleid worden met € 7,2 mln verhoogd. Het gaat hier om uitgaven die in voorgaande jaren zijn gedaan en die zijn gedeclareerd bij het Europees Visserijfonds, maar waarop de Europese Commissie correcties heeft opgelegd. Deze uitgaven worden nu uit nationale middelen binnen de begroting verantwoord en gedekt uit de begrotingsreserve Visserij. Inherent aan de hiervoor geldende begrotingsmethodiek leidt deze onttrekking uit de reserve tot een verhoging van zowel de ontvangsten- als de uitgaven- en verplichtingenraming.

Bijdragen aan RVO.nl en NVWA

De bijdragen aan de agentschappen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) worden respectievelijk met € 0,6 mln en € 0,7 mln verhoogd in verband met een groter aantal uit te voeren taken en hogere kosten voor uitvoering.

Storting DGF in verband met Fipronil-besmetting

Als gevolg van de Fipronil-besmetting kunnen pluimveehouders maximaal een half jaar uitstel van betaling aanvragen voor de heffingen die in het najaar zijn opgelegd. De verwachting is dat mede als gevolg van deze Fipronil-besmetting een groot deel van de pluimveeheffingen pas in 2018 ontvangen zal worden. Het opleggen van deze heffingen laat in het najaar maakt daarnaast dat een deel van

deze ontvangsten dit jaar niet meer verwacht wordt. De ontvangstenraming in het Diergezondheidsfonds (DGF) van de sector wordt derhalve met € 12,1 mln naar beneden bijgesteld. Daartegenover is sprake van € 0,7 mln hogere EU-ontvangsten. Als compensatie van deze lagere sectorontvangsten, wordt vanuit het artikel 6 totaal € 11,4 mln in het DGF gestort. Hiervan was € 5,9 mln reeds bij Najaarsnota op artikel 6 geraamd. De storting van € 5,5 mln bij slotwet is mede nodig om het liquiditeitssaldo op peil te houden, wat noodzakelijk is om ingeval van een dierziekte-uitbraak de kosten direct te kunnen betalen (zie ook toelichting onder *Ontvangsten Diergezondheidsfonds*).

Huuropbrengsten mosselpercelen

Door de lagere opbrengstwaarde van de mosselen vallen de in de begroting geraamde huuropbrengsten voor mosselpercelen € 1 mln lager uit.

Storting Begrotingsreserve Borgstellingsfaciliteit

In de begroting 2017 is de jaarlijkse storting in de Begrotingsreserve Borgstellingsfaciliteit eenmalig met € 3 mln naar beneden bijgesteld, om het fosfaatreductieplan te financieren. Bij slotwet wordt de jaarlijkse storting alsnog gedaan, om zo op termijn voldoende omvang in de begrotingsreserve te kunnen borgen.

Ontvangsten Voedselzekerheid en internationaal en Europees landbouwbeleid

De ontvangsten op het onderdeel Voedselzekerheid en internationaal en Europees landbouwbeleid zullen € 1,5 mln lager uitkomen. Dit heeft te maken met vervallen waarborgsommen, gestelde zekerheden voor de aanvraag van in- en uitvoercertificaten voor bepaalde agrarische producten. De zekerheid komt te vervallen, wanneer zich onregelmatigheden voordoen bij de in- of export. De raming van deze vervallen waarborgen blijkt te hoog te zijn.

Interdepartementale overboekingen

Dit betreffen diverse interdepartementale overhevelingen waaronder € 0,233 mln van IenW naar EZ voor budget bezwaar en beroep 2017 ten behoeve van het college voor toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Artikel 8 Natuur en biodiversiteit

Ontvangsten inkomstentaakstelling Staatsbosbeheer

Het ontvangen van inkomsten door Staatsbosbeheer uit de verkoop van erfpachtpercelen op de Waddeneilanden verloopt over een langere periode. Rekening houdend met deze vertraging draagt Staatsbosbeheer in 2017 € 5 mln minder af.

In beslag genomen goederen

De opvangkosten van een partij in beslag genomen schildpadden kosten ruim € 0,3 mln per maand. De verhoging van € 0,8 mln betreft de extra maanden die nodig zijn voor de huisvesting.

Garantie Ruimte voor Ruimte

De Provincie Limburg doet voor € 4,4 mln een beroep op een in 2002 afgegeven garantie voor het project Ruimte voor Ruimte, omdat bij de eindafrekening van het project een verlies optreedt.

Diergezondheidsfonds (DGF)

Ontvangsten Diergezondheidsfonds

Als gevolg van de Fipronil-besmetting kunnen pluimveehouders maximaal een half jaar uitstel van betaling aanvragen. De verwachting is dat een groot deel van de heffingen voor de pluimveesector (€ 12,1 mln), die in het najaar zijn opgelegd, pas in 2018 binnen zal komen. Gezien de storting van totaal € 11,4 mln vanuit het beleidsartikel 6 (zie toelichting onder *Storting DGF in verband met Fipronil-besmetting*) en de hogere EU-ontvangsten van € 0,7 mln, is de mutatie per saldo sluitend (0).

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat